

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

Į S A K Y M A S
DĖL LIETUVOS MEDICINOS NORMOS MN 73: 2007 „DARBO MEDICINOS
GYDYTOJAS. TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ“
PATVIRTINIMO

2007 m. birželio 20 d. Nr. V-516

Vilnius

Vykdydamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymą (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#)),

t v i r t i n u Lietuvos medicinos normą MN 73: 2007 „Darbo medicinos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ (pridedama).

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

RIMVYDAS TURČINSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos
ministro 2007 m. birželio 20 d.
įsakymu Nr. V-516

DARBO MEDICINOS GYDYTOJAS TEISĖS, PAREIGOS, KOMPETENCIJA IR ATSAKOMYBĖ

I. TAIKymo SRITIS

1. Ši medicinos norma nustato darbo medicinos gydytojo veiklos sritis, teises, pareigas, kompetenciją ir atsakomybę.

2. Ši medicinos norma privaloma visiems Lietuvos Respublikos darbo medicinos gydytojams, jų darbdaviams, taip pat institucijoms, rengiančioms ir tobulinančioms šiuos specialistus bei kontroliuojančioms jų veiklą.

II. NUORODOS

3. Medicinos norma parengta vadovaujantis šiais Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais:

3.1. Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu (Žin., 1994, Nr. [63-1231](#); 1998, Nr. [112-3099](#));

3.2. Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymu (Žin., 1996, Nr. [66-1572](#); 1998, Nr. [109-2995](#));

3.3. Lietuvos Respublikos medicinos praktikos įstatymu (Žin., 1996, Nr. [102-2313](#); 2004, Nr. [68-2365](#));

3.4. Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymu (Žin., 1996, Nr. [55-1287](#); 2002, Nr. [123-5512](#));

3.5. Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymu (Žin., 1996, Nr. [102-2317](#); 2004, Nr. 115-4284);

3.6. Lietuvos Respublikos profesinės sveikatos priežiūros įstatymu (Žin., 1999, Nr. [32-902](#));

3.7. Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu (Žin., 1999, Nr. [110-3207](#); 2003, Nr. [114-5114](#));

3.8. Lietuvos Respublikos darbo kodeksu (Žin., 2002, Nr. [64-2569](#));

3.9. Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymu (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#));

3.10. Lietuvos Respublikos Seimo 1998 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. VIII-833 „Dėl Lietuvos sveikatos programos patvirtinimo“ (Žin., 1998, Nr. [64-1842](#));

3.11. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1198 „Dėl Profesinių ligų sąrašo ir Lietuvos Respublikos profesinių ligų valstybės registro bei jo nuostatų“ (Žin., 1994, Nr. [94-1845](#); 2006, Nr. [16-553](#));

3.12. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. spalio 31 d. nutarimu Nr. 1359 „Dėl gydytojų rengimo“ (Žin., 2003, Nr. [104-4667](#));

3.13. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ (Žin., 2000, Nr. [47-1365](#));

3.14. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 634 „Dėl Bendrųjų reikalavimų medicinos normoms rengti patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [100-3192](#); 2003, Nr. [112-5031](#));

3.15. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. 58 „Dėl Sveikatos priežiūros specialistų profesinės kompetencijos patikrinimo tvarkos“ (Žin., 2002, Nr. [12-430](#));

3.16. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. kovo 18 d. įsakymu Nr.

132 „Dėl Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimo ir jo finansavimo tvarkos“ (Žin., 2002, Nr. [31-1180](#));

3.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. V-620 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 101: 2003 „Medicinos prietaisų instaliavimo, eksploataavimo ir naudojimo tvarka sveikatos priežiūros įstaigose“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [103-4621](#));

3.18. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. spalio 16 d. įsakymu Nr. A1-159/V-612 „Dėl Profesinės rizikos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [100-4504](#));

3.19. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. lapkričio 27 d. įsakymu Nr. A1-186/V-694 „Dėl Įmonių darbuotojų saugos ir sveikatos tarnybų pavyzdinių nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [114-5186](#));

3.20. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. V-208 „Dėl Būtiniosios medicinos pagalbos ir Būtiniosios medicinos pagalbos paslaugų teikimo tvarkos bei masto patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [55-1915](#));

3.21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 487 „Dėl Profesinių ligų tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [69-2398](#));

3.22. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. V-394 „Dėl Licencijuojamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [86-3152](#));

3.23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-396 „Dėl Medicinos praktikos licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [90-3316](#));

3.24. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-469 „Dėl Medicinos praktikos profesinių kvalifikacijų rūšių sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [105-3906](#));

3.25. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugsėjo 29 d. įsakymu Nr. V-680 „Dėl Medicinos praktikos licencijų išdavimo gydytojams, turintiems specializuotos medicinos praktikos licenciją ar sertifikatą, ir teisės verstis siaura medicinos praktika įgijimo“ (Žin., 2004, Nr. [149-5426](#));

3.26. Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus ir Valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos direktoriaus 2004 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. 1-269/V-125 „Dėl profesinių ligų priežasčių tyrimo reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [151-5522](#));

3.27. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. V-1013 „Dėl Lietuvos medicinos normos MN 14: 2005 „Šeimos gydytojas. Teisės, pareigos, kompetencija ir atsakomybė“ patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [3-62](#)).

III. TERMINAI IR APIBRĖŽIMAI

4. Šioje medicinos normoje vartojami terminai ir apibrėžimai:

4.1. **darbo medicinos gydytojas** – medicinos gydytojas, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs darbo medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją;

4.2. **darbo medicinos gydytojo praktika** – teisės aktų reglamentuota darbo medicinos gydytojo pagal įgytą profesinę kvalifikaciją ir nustatytą kompetenciją atliekama asmens sveikatos priežiūra, apimanti darbuotojų sveikatos būklės stebėjimą, su darbu susijusių sveikatos pakenkimų ir profesinių ligų priežasčių nustatymą, šių pakenkimų ir ligų pasireiškimo formų tyrimą, diagnostikos, gydymo, reabilitacijos, slaugos ir profesinių sveikatos pakenkimų profilaktikos priemonių taikymą.

IV. BENDROSIOS NUOSTATOS

5. Darbo medicinos gydytojo profesinė kvalifikacija įgyjama baigus universitetines medicinos studijas ir darbo medicinos rezidentūrą. Užsienyje įgyta darbo medicinos gydytojo profesinė kvalifikacija pripažįstama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

6. Teisę verstis darbo medicinos gydytojo praktika Lietuvos Respublikoje turi asmuo, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs darbo medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją ir turintis Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka išduotą ir galiojančią Medicinos praktikos licenciją verstis medicinos praktika pagal darbo medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją.

7. Darbo medicinos gydytojas verčiasi darbo medicinos praktika sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose galiojančią įstaigos asmens sveikatos priežiūros licenciją darbo medicinos paslaugoms teikti.

8. Darbo medicinos gydytojas dirba savarankiškai, bendradarbiaudamas su kitais asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros, socialinės rūpybos, darbų saugos bei darbo inspekcijos specialistais.

9. Darbo medicinos gydytojas vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, šia medicinos norma ir kitais teisės aktais, įstaigos, kurioje dirba, įstatais (nuostatais), vidaus tvarkos taisyklėmis bei savo pareigybės aprašymu.

V. TEISĖS

10. Darbo medicinos gydytojas turi teisę:

10.1. verstis darbo medicinos gydytojo praktika šios medicinos normos ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka;

10.2. turėti medicinos gydytojo spaudą, išduotą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.3. išrašyti receptus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.4. išduoti asmens sveikatos pažymėjimus (pažymas) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.5. konsultuoti pacientus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.6. atsisakyti teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, jei tai prieštarauja gydytojo profesinės etikos principams arba gali sukelti realų pavojų paciento ar gydytojo gyvybei, išskyrus atvejus, kai teikiama būtinoji medicinos pagalba;

10.7. nustatyti žmogaus mirties faktą Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.8. dalyvauti mokslo tiriamojame ir pedagoginėje veikloje, naujų medicininių ir informacinių technologijų kūrimo ir diegime;

10.9. gauti darbui būtiną informaciją apie tiriamų asmenų ir pacientų sveikatos būklę, ligas, darbo aplinką ir darbo sąlygas, profesinės rizikos veiksnius, darbų saugos priemones Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;

10.10. pagal kompetenciją teikti siūlymus darbdaviams, gydytojų profesinėms draugijoms, sveikatos priežiūros įstaigų vadovams dėl pacientų ištyrimo, gydymo, reabilitacijos ir socialinių sąlygų pagerinimo bei darbo medicinos klausimais;

10.11. reikalauti iš darbdavio užtikrinti optimalias darbo sąlygas (patalpos, įrenginiai, higieninės sąlygos, apsaugos priemonės, medicinos prietaisų priežiūra ir jų atnaujinimas), nurodytas kiekvienos diagnostinės ar gydomosios procedūros metodikoje;

10.12. diegti Lietuvos Respublikoje pripažintus naujus diagnostikos ir gydymo metodus;

10.13. naudoti Lietuvos Respublikoje pripažintus medicinos prietaisus;

10.14. naudoti medicinos prietaisų saugos techninio reglamento reikalavimus atitinkančius prietaisus, kurie instaliuojami, naudojami ir prižiūrimi vadovaujantis Lietuvos medicinos norma MN 101: 2003 „Medicinos prietaisų instaliavimo, eksploatavimo ir naudojimo tvarka sveikatos priežiūros įstaigose“;

10.15. naudotis gydytojams nustatytomis socialinėmis ir kitomis garantijomis;

10.16. darbo medicinos gydytojas turi ir kitų teisių, nustatytų kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų.

VI. PAREIGOS

11. Darbo medicinos gydytojas privalo:
 - 11.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;
 - 11.2. taikyti tik Lietuvos Respublikoje pripažintus tyrimo, diagnostikos ir gydymo metodus;
 - 11.3. propaguoti sveiką gyvenseną, ligų profilaktikos ir sveikatos tausojimo bei stiprinimo priemones;
 - 11.4. laikytis Medicinos praktikos licencijavimo taisyklių;
 - 11.5. nepriskirtais darbo medicinos gydytojo kompetencijai atvejais siųsti pacientą konsultuotis ir gydytis pas atitinkamos srities specialistą;
 - 11.6. pacientą atsiuntusiam gydytojui raštu pranešti konsultacijos rezultatus, tyrimo duomenis, rekomendacijas;
 - 11.7. pranešti atsakingoms institucijoms apie išaiškindantį ūmią infekcinę ligą, apsinuodijimą toksinėmis medžiagomis ar vaistų šalutinį poveikį;
 - 11.8. stebėti darbuotojų sveikatą, atliekant išankstinius ir periodinius sveikatos patikrinimus bei vertinant aplinkos ir biologinio monitoringo rezultatus;
 - 11.9. vykdyti darbuotojų sveikatos stiprinimo ir išsaugojimo programas;
 - 11.10. dalyvauti nustatant profesinės rizikos veiksnius darbo vietoje, bendradarbiauti su kitais sveikatos priežiūros specialistais atsižvelgdamas į jų rekomendacijas;
 - 11.11. vertinti profesinės rizikos veiksnių (fizikinių, cheminių, biologinių, ergonominių, psichosocialinių ir kt.) poveikį darbuotojų sveikatai, stebėti darbo aplinkos veiksnius, kurie gali pakenkti darbuotojų sveikatai, poveikį, atliekant darbo vietų patikrinimus ir darbuotojų, kuriuos veikia profesinės rizikos veiksniai, sveikatos stebėjimą;
 - 11.12. laikytis gydytojo profesinės etikos principų, gerbti pacientų teises ir jų nepažeisti;
 - 11.13. tvarkyti medicinos dokumentus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 11.14. paaiškinti darbo medicinos gydytojo praktikos aplinkybes Sveikatos apsaugos ministerijos, teisės saugos institucijų prašymu;
 - 11.15. teikti statistikos ir kitus privalomuosius atskaitomybės duomenis Sveikatos apsaugos ministerijai, apskrities ir savivaldybės gydytojui, visuomenės sveikatos centrui ir kitoms sveikatos priežiūros įstaigoms bei teisės saugos institucijoms;
 - 11.16. nuolat tobulinti profesinę kvalifikaciją teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 11.17. kvalifikuotai pagal savo kompetenciją tirti, diagnozuoti ir gydyti profesines ligas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą profesinių ligų sąrašą bei užtikrinti teikiamą asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę;
 - 11.18. dalyvauti įmonės saugos ir sveikatos tarnybos veikloje Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 11.19. laikytis Lietuvos Respublikos sveikatos sistemą reglamentuojančių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų;
 - 11.20. atlikti kitas Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatytas pareigas.

VII. KOMPETENCIJA

12. Darbo medicinos gydytojo profesinę kompetenciją sudaro žinios, gebėjimai ir įgūdžiai, kuriuos jis įgyja baigęs studijas, suteikusias darbo medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją, bei nuolat tobulindamas profesinę kvalifikaciją ir atsižvelgdamas į nuolatinę medicinos mokslo ir praktikos pažangą.
13. Darbo medicinos gydytojas turi žinoti:
 - 13.1. medicinos etikos ir deontologijos reikalavimus;
 - 13.2. medicinos statistikos pagrindus;
 - 13.3. darbo su dokumentais ir raštvedybos pagrindus;
 - 13.4. pagrindinius sveikatos priežiūros rodiklius;

- 13.5. sveikatos draudimo principus ir rūšis;
- 13.6. socialinio draudimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų principus;
- 13.7. slaugos principus;
- 13.8. darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nuostatas.
- 14. Darbo medicinos gydytojas turi išmanyti:
 - 14.1. darbo saugos reikalavimus savo darbo vietoje;
 - 14.2. asmens sveikatos priežiūros organizavimo principus;
 - 14.3. profesinės sveikatos priežiūros veiklos organizavimo principus;
 - 14.4. profesinės rizikos įvertinimo ir prevencijos pagrindus;
 - 14.5. profesinės rizikos veiksnius ir jų poveikį darbuotojams.
- 15. Darbo medicinos gydytojas turi mokėti:
 - 15.1. surinkti anamnezę ir objektyviai ištirti ligonį;
 - 15.2. naudotis informacinėmis duomenų bazėmis;
 - 15.3. nustatyti profesinės rizikos veiksnius darbo vietoje, organizuodamas reikiamų tyrimų atlikimą, ir bendradarbiauti su kitais specialistais;
 - 15.4. įvertinti profesinės rizikos veiksnių (cheminių, fizikinių, biologinių, ergonominių, psichosocialinių ir kt.) poveikį darbuotojų sveikatai;
 - 15.5. pagal savo kompetenciją ir sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje dirba, reikalavimus įtarti, diagnozuoti ir gydyti šias ligas, įrašytas Profesinių ligų sąrašė, pagal Tarptautinę statistinę ligų ir sveikatos problemų klasifikaciją TLK-10:
 - 15.5.1. ligas, kurias sukelia šios cheminės medžiagos:
 - 15.5.1.1. akrilnitrilas T65.0/Z57.5;
 - 15.5.1.2. arsenas arba jo junginiai T57.0/Z57.5;
 - 15.5.1.3. berilis arba jo junginiai T56.7/Z57.5;
 - 15.5.1.4. anglies monoksidas T58/Z57.5;
 - 15.5.1.5. karboniloksichloridas T53.5/Z57.5;
 - 15.5.1.6. cianido rūgštis T57.3/Z57.5;
 - 15.5.1.7. cianidai ir jų junginiai T65/Z57.5;
 - 15.5.1.8. izocianatai T52.2/Z57.5;
 - 15.5.1.9. kadmio arba jo junginiai T56.3/Z57.5;
 - 15.5.1.10. chromas arba jo junginiai T56.2/Z57.5;
 - 15.5.1.11. gyvsidabris arba jo junginiai T56.1/Z57.5;
 - 15.5.1.12. manganas arba jo junginiai T57.2/Z57.5;
 - 15.5.1.13. azoto rūgštis T54.2/Z57.5;
 - 15.5.1.14. azoto oksidai T54.2/Z57.5;
 - 15.5.1.15. amoniakas T59/Z57.5;
 - 15.5.1.16. nikelis arba jo junginiai T57.8/Z57.5;
 - 15.5.1.17. fosforas arba jo junginiai T57.1/Z57.5;
 - 15.5.1.18. švinas arba jo junginiai T56.0/Z57.5;
 - 15.5.1.19. sieros oksidai T59.1/Z57.5;
 - 15.5.1.20. sieros rūgštis T54.2/Z57.5;
 - 15.5.1.21. anglies disulfidas T65.4/Z57.5;
 - 15.5.1.22. vanadis arba jo junginiai T56.8/Z57.5;
 - 15.5.1.23. chloras T59.4/Z57.5;
 - 15.5.1.24. bromas T59.8/Z57.5;
 - 15.5.1.25. jodas T59.8/Z57.5;
 - 15.5.1.26. fluoras arba jo junginiai T59.5/Z57.5;
 - 15.5.1.27. alifatiniai arba alicikliniai angliavandeniliai, gauti iš ligroino arba benzino T52.0/Z57.5;
 - 15.5.1.28. halogeninti alifatinių arba aliciklinių angliavandenilių dariniai T 3/Z57.5;
 - 15.5.1.29. butilo, metilo ir izopropilo alkoholiai T51.3, T51.2/Z57.5;
 - 15.5.1.30. etilenglikolis, dietilenglikolis, 1,4-butandiolis ir nitrinti glikolių bei glicerolio

dariniai T52.3/Z57.5;

15.5.1.31. metileteris, etileteris, izopropileteris, vinileteris, dichlorizopropileteris, gvajakolis, etilenglikolio metileteris ir etileteris T52.0/Z57.5;

15.5.1.32. acetonas, chloracetonas, bromacetonas, heksafluoracetonas, metiletilketonas, metil-n-butilketonas, metilizobutilketonas, diacetono alkoholis, mežitiloksidas, 2-metilcikloheksanonas T52.4/Z57.5;

15.5.1.33. organiniai fosforo esteriai T60/Z57.5;

15.5.1.34. organinės rūgštys T55/Z57.5;

15.5.1.35. formaldehidas T59.2/Z57.5;

15.5.1.36. trinti alifatiniai dariniai T53.6/Z57.5;

15.5.1.37. benzenas arba jo homologai (benzeno homologai, apibrėžiami formule: C_nH_{2n-6}) T 52.1, T 52.2/Z57.5;

15.5.1.38. naftalenas arba jo homologai (naftaleno homologai, apibrėžiami formule: C_nH_{2n-12}) T53/Z57.5;

15.5.1.39. vinilbenzenas ir divinilbenzenas T53.7/Z57.5;

15.5.1.40. halogeninti aromatinių angliavandenilių dariniai T65.3/Z57.5;

15.5.1.41. fenoliai arba fenolių homologai, arba jų halogeninti dariniai T54.0/Z57.5;

15.5.1.42. naftoliai arba naftolių homologai, arba jų halogeninti dariniai T53.0/Z57.5;

15.5.1.43. halogeninti alkilariloksidų dariniai T53.7/Z57.5;

15.5.1.44. halogeninti alkilarilsulfonatų dariniai T53.7/Z57.5;

15.5.1.45. benzchinonai T65.3/Z57.5;

15.5.1.46. aromatiniai aminorai arba aromatiniai hidrazinai arba jų halogeninti, fenoliniai, nitrifikuoti, nitrinti arba sulfoninti dariniai T65.3/Z57.5;

15.5.1.47. alifatiniai aminorai ir jų halogeninti dariniai T53.6/Z57.5;

15.5.1.48. aromatinių angliavandenilių nitrinti dariniai T65.3/Z57.5;

15.5.1.49. fenolių arba jų homologų nitrinti dariniai T52.8/Z57.5;

15.5.1.50. stibis ir jo dariniai T56/Z57.5;

15.5.1.51. azoto rūgšties esteriai T65.8/Z57.5;

15.5.1.52. vandenilio sulfidas T57.8/Z57.5;

15.5.1.53. organiniai tirpikliai, neįtraukti į kitus punktus, sukeliantys encefalopatiją T65.8/Z57.5;

15.5.1.54. organiniai tirpikliai, neįtraukti į kitus punktus, sukeliantys polineuropatiją T65.8/Z57.5;

15.5.1.55. cinkas T56.5/Z57.5;

15.5.1.56. terpenai T52.0/Z57.5;

15.5.2. odos ligas ir odos vėžį (L23-L25, C44 (T52.8/Z57.5), kuriuos sukelia šios cheminės medžiagos ir veiksniai:

15.5.2.1. suodžiai;

15.5.2.2. degutas;

15.5.2.3. bitumas T52.8/Z57.5;

15.5.2.4. pikis;

15.5.2.5. antracenas arba jo junginiai T53.0/ Z57.5;

15.5.2.6. mineralinės ir kitos alyvos T52.8/Z57.5;

15.5.2.7. nevalytas parafinas T52.0/Z57.5;

15.5.2.8. karbazolas arba jo junginiai T53.0/Z57.5;

15.5.2.9. akmens anglių distiliavimo šalutiniai produktai;

15.5.2.10. profesiniai odos susirgimai, kuriuos sukelia mokslo nustatytos alergiją sukeliančios arba dirginančios cheminės medžiagos, neįtrauktos į kitus punktus;

15.5.3. ligas, kurias sukelia įkvėpiamos medžiagos ir šie veiksniai:

15.5.3.1. kvėpavimo takų ligas ir navikus J30, J34.0, J34.8, J37, J37.1, J38.2, J42, J44, J45;

15.5.3.2. silikozę J62/Z57.2;

15.5.3.3. silikozę su plaučių tuberkulioze J65/Z57.2;

- 15.5.3.4. asbestozę J61/Z57.2;
- 15.5.3.5. mezoteliomą, sukeltą asbesto dulkių C 45/Z57.2;
- 15.5.3.6. pneumokoniozes, sukeltas silikatų turinčių dulkių J60/Z57.2;
- 15.5.3.7. asbestozę, komplikavusią bronchų vėžį C34/Z57.2 arba J61/Z57.2;
- 15.5.3.8. plaučių ir bronchų ligas, sukeltas metalų šlakų dulkių J63/Z57.2;
- 15.5.3.9. egzogeninį alerginį alveolitą J67/Z57.2;
- 15.5.3.10. plaučių ligas, sukeltas medvilnės, linų, kanapių, džiuoto, sizalio ir cukranendrių dulkių ir plaušelių, J66, J67/Z57.2;
- 15.5.3.11. kvėpavimo takų sutrikimus, sukeltus kobalto, alavo, bario ir grafito dulkių, J63.3/Z57.2, J63.8/Z57.2;
- 15.5.3.12. siderozę J63.4/Z57.2;
- 15.5.3.13. navikines viršutinių kvėpavimo takų ligas, sukeltas medžio dulkių, J66/Z57.2;
- 15.5.3.14. alerginę astmą, sukeltą medžiagų, kurios pripažintos kaip alergenai ir yra susijusios su tam tikru darbu, J45/Z57.2;
- 15.5.3.15. alerginį rinitą, sukeltą medžiagų, kurios pripažintos kaip alergenai ir yra susijusios su tam tikru darbu, J30/Z57.2;
- 15.5.3.16. fibrozines pleuros ligas su kvėpavimo restrikcija, sukeltas asbesto, J92.0/Z57.2;
- 15.5.3.17. angliakasių lėtinį obstrukcinį bronchitą arba emfizemą J42-J 44/Z57.2;
- 15.5.3.18. plaučių vėžį, sukeltą asbesto dulkių, C34/Z57.2;
- 15.5.3.19. plaučių ir bronchų ligas, sukeltas aliuminio ar jo junginių dulkių arba garų, J63.5/Z57.2 arba Z57.5;
- 15.5.3.20. plaučių ir bronchų ligas, sukeltas tomamilčių dulkių, J66/Z57.2;
- 15.5.3.21. plaučių fibrozes, sukeltas metalų, neįtrauktų į kitus punktus, J62/Z57.2;
- 15.5.3.22. plaučių ir bronchų ligas bei navikus, sukeltus suodžių, dervų, bitumo, pikio, antraceno arba jo junginių, mineralinių ir kitų alyvų, C34, J67.8/Z57.2;
- 15.5.3.23. plaučių ir bronchų ligas, sukeltas dirbtinių mineralinių plaušelių, J67.9/Z57.2;
- 15.5.3.24. gerklų vėžį, sukeltą asbesto dulkių, C32/Z57.2;
- 15.5.4. infekcines ir parazitines ligas:
 - 15.5.4.1. zoonozes A70/Z57.8;
 - 15.5.4.2. stabligę A28/Z57.8;
 - 15.5.4.3. bruceliozę A23/Z57.8;
 - 15.5.4.4. virusinius hepatitus B15-B16-B18/Z57.8;
 - 15.5.4.5. tuberkuliozę A15/Z57.8;
 - 15.5.4.6. amebiazę A06/Z57.8;
 - 15.5.4.7. kitas infekcines ligas, sukeltas darbų, kuriuos dirbant patvirtinta infekcijos rizika B99/Z57.8;
 - 15.5.4.8. erkinį encefalitą A84/Z57.8;
 - 15.5.4.9. Laimo ligą A69.2/Z57.8;
- 15.5.5. ligas, sukeltas fizikinių ir ergonominių veiksnių:
 - 15.5.5.1. kataraktas, sukeltas šiluminės Spinduliuotės H26.8/Z57.1;
 - 15.5.5.2. konjunktyvitus, sukeltus ultravioletinės Spinduliuotės H10/Z57.1;
 - 15.5.5.3. klausos susilpnėjimą arba kurtumą, sukeltą triukšmo H83.3/Z57.0;
 - 15.5.5.4. ligas, sukeltas padidėjusio ar sumažėjusio atmosferos slėgio T70/Z 57.8;
 - 15.5.5.5. plaštakos ir riešo kaulų ir sąnarių ligas dėl mechaninės vibracijos M77.2/Z 57.7;
 - 15.5.5.6. kraujagyslių ir nervų ligas dėl mechaninės vibracijos I73.0, G56.1-G56.8, G21.2, G54.0/Z57.7;
 - 15.5.5.7. sąnarių maišelių ligas dėl suspaudimo M65.8/Z57.8;
 - 15.5.5.8. girnelės bursitus M70.4/Z57.8;
 - 15.5.5.9. alkūnės bursitą M70.2/Z57.8;
 - 15.5.5.10. peties bursitą M 75.5/Z57.8;
 - 15.5.5.11. ligas, sukeltas sausgyslių makščių pertempimo, M65.3/Z57.8;
 - 15.5.5.12. ligas, sukeltas sausgyslių jungiamojo audinio dangalo pertempimo, M65.8/Z57.8;

- 15.5.5.13. ligas, sukeltas raumenų ir sausgyslių pertempimo jų prisitvirtinimo vietose, M65.4/Z57.8;
- 15.5.5.14. meniskų pažeidimus dėl ilgalaikio darbo klūpant arba atsitūpus M60/Z57.8;
- 15.5.5.15. nervų parėzę dėl suspaudimo G56.1-G56.8/Z57.8;
- 15.5.5.16. riešo kanalo tunelinį sindromą G56.0/Z57.8;
- 15.5.5.17. kalnakasių nistagmą H55/Z57.8;
- 15.5.5.18. ligas, sukeltas jonizuojančiosios Spinduliuotės, T66/Z57.1;
- 15.5.5.19. juosmeninės stuburo dalies diskų ligas, sukeltas ilgalaikės vertikalios viso kūno vibracijos, M51.1/Z57.7;
- 15.5.5.20. balso stygų pažeidimą, atsiradusį dėl ilgalaikio balso stygų įtempimo, J38.2/Z57.8;
- 15.5.5.21. kaklinės ir juosmeninės stuburo dalies diskų ligas, sukeltas ilgalaikio sunkių krovinių kėlimo ir pernešimo, M51/Z57.8.
- 16. Darbo medicinos gydytojas turi gebėti:
 - 16.1. teikti būtinąją medicinos pagalbą;
 - 16.2. konsultuoti darbdavius ir darbuotojus nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų prevencijos klausimais, teikti medicinos pagalbą jiems įvykus;
 - 16.3. atlikti klinikinį paciento tyrimą (įprasta ir profesinė anamnezė, apžiūra, palpacija, perkusija, auskultacija, kraujospūdžio matavimas ir kt.);
 - 16.4. atlikti ir įvertinti funkcinis tyrimus ir mėginius, būtinus sveikatos būklei apibūdinti ir profesinėms ligoms diagnozuoti;
 - 16.5. įvertinti klinikinių, laboratorinių, instrumentinių ir kitų tyrimų duomenis, kitų specialybių gydytojų konsultacijų išvadas, profesinės ligos tyrimo ir patvirtinimo aktą bei darbo sąlygų higieninę charakteristiką;
 - 16.6. atlikti profilaktinius sveikatos tikrinimus Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka;
 - 16.7. interpretuoti mokslinių tyrimų, nagrinėjančių darbo sąlygų poveikio darbuotojų sveikatai ir darbingumui problemas bei mokslinių tyrimų rezultatus;
 - 16.8. konsultuoti dėl darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų įgyvendinimo praktikoje.

VIII. ATSAKOMYBĖ

- 17. Darbo medicinos gydytojas už padarytas klaidas, aplaidumą, netinkamą jam priskirtų funkcijų vykdymą ar bioetikos reikalavimų pažeidimą, taip pat už pareigų viršijimą atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
-